

РЕШЕНИЕ

№ 11741

гр. София, 25.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5390** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 284 от ЗИНЗС вр. с чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба на И. Г. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място], кв. С. К., [улица], № 11, [жилищен адрес] чрез адвокат М., срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието, с която се иска осъждането на ответника да заплати сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от поставянето му в нечовешки условия в СЦЗ, изразяващи се в лошите условия в затворническата килия и по-специално наличието на хлебарки и дървеници за периода от 02.04.2021г. до 21.05.2025г. Претенцията е уточнена -по указания на съда по години -с допълнителна молба от 11.06.2025 г. /л. 40/, както следва:

-1389,69 евро или /2718 лв./ неимуществени вреди за периода от 02.04.2021 г. до 31.12.2021 г. /274 дни/;

-1854,97 евро или /3628 лв./ неимуществени вреди за цялата 2022 г. /365 дни/;

-1854,97 евро или /3628 лв./ неимуществени вреди за цялата 2023 г. /365 дни/;

-1854,97 евро или /3628 лв./ неимуществени вреди за цялата 2024 г. /366 дни/;

-714,79 евро или /1398 лв./ неимуществени вреди за периода от 01.01.2025 г. до 21.05.2025 г. /141 дни/, или общо за 1511 календарни дни.

Претендира се и лихва от 22.05.2025 г. /датата на исковата молба/ до окончателното изплащане на сумата.

В обстоятелствената част на исковата молба се сочи, че през процесния период ищецът денонощно е съжителствал с множество инсекти – хлебарки и дървеници, като е бил налазван и хапан от последните. Вследствие на това по тялото му са се появявали обриви и пъпки, от които

не е можел да спи спокойно. Поддържа се твърдението, че е изпитвал силни страдания, отвращение, унижение и нечовешки болки, поради което е станал изнервен, раздразнителен, изпаднал е в отчаяние и е изпитвал чувство на незащитеност и малоценност. Позовава се на Годишен доклад на О. на Република Б. като Национален превантивен механизъм за 2019г., в който се съдържа информацията относно Затвора [населено място] и неговите поделения ЗО К. и ЗО К.. В доклада, по конкретно по отношение на хигиенно-битовите условия многократно е констатирано, че проблемът с наличието на хлебарки и дървеници в местата за лишаване от свобода е системен, като независимо от периодичното месечно дезинфекциране, прилаганите мерки не са давали ефективен резултат. С оглед изложеното се моли да се уважи исквата претенция в цялост. Претендира се присъждане на разносните по делото.

В съдебно заседание искът се поддържа лично от ищеца, както и от адв. М.. Претендират се разноси по представен списък. В писмените бележки се твърди, че от събраните по делото писмени и гласни доказателства се установяват наличие на хлебарки и дървеници през процесния период, както и неефективност на извършваните обработки. Твърди се, че в резултат на това ищецът е бил подложен на ухапвания, обриви, сърбежи и нарушен сън, с което е бил поставен в неблагоприятни условия по смисъла на чл. 3 от ЗИНЗС. Счита, че са налице предпоставките на чл. 284 от ЗИНЗС за ангажиране отговорността на ответника и присъждане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди. В писмените бележки на ищеца се твърди, че през исковия период в помещението, в което е бил настанен, е имало масово наличие на хлебарки и дървеници, като предприеманите от ответника дезинсекционни мерки са били неефективни. Сочи се, че това се установява както от представените по делото докладни записки, заявки и протоколи за обработки, така и от свидетелските показания, според които проблемът е бил траен, системен и е причинявал на ищеца ухапвания, обриви, сърбеж и нарушения на съня. Наред с това се твърди, че не са били осигурени адекватни санитарно-хигиенни условия, като се поддържа, че бездействието на затворническата администрация е довело до нарушение на чл. 3 ЗИНЗС. Визирано е още, че при установено нарушение намира приложение презумпцията по чл. 284, ал.5 ЗИНЗС относно неимуществените вреди, поради което претенцията се явява основателна.

Ответникът изразява в писмен отговор на л. 44 становище за неоснователност на исковата претенция. Визира се, че не е налице нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, тъй като това би означавало лицето да е поставено в неблагоприятни условия при изтърпяване на наказанието, които уронват неговото достойнство. Счита, че описаните от ищеца усещания са естествени за условията при лишаване от свобода. Акцентира и върху това, че не са доказани конкретни страдания, нито е посочено от какво действие, бездействие или акт те произтичат.

Позиция за неоснователност на иска на ответника се поддържа в съдебно заседание от процесуалния му представител – юрк. Д.. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави се възражение за прекомерност по отношение на адвокатското възнаграждение.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност и недоказаност на претенцията, тъй като не е доказано по ясен, категоричен и безспорен начин нито наличието на противоправни бездействия от страна на администрацията на ответника, нито изискуемият от закона характер, обем и интензитет на заявените и претърпени вреди от ищеца.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА ПО ДЕЛОТО И ОБСТОЯТЕЛСТВАТА, НАМИРА ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

По отношение на фактите:

Представената информация от Столична регионална здравна инспекция /л.33 – л.38 от делото/ съдържа данни за извършени проверки по сигнали на лишени от свобода, както и по искане на началника на затвора, като са отразени резултатите от проверките и дадените препоръки. В

частта, в която тези данни касаят период, предхождащ процесния, същите не са относими към предмета на спора.

На л.52 е представена медицинска справка, издадена от Медицинския център към Затвора – [населено място], от която се установява, че лишеният от свобода И. Г. П. е постъпил в затвора на 24.02.2021 г., като при постъпването си и впоследствие не е съобщавал за здравословни оплаквания. Посочено е още, че е посещавал изключително рядко медицинския център, не е търсил лечение за хронични заболявания и не е съобщавал за ухапвания от насекоми или алергични реакции. Отбелязано е и че при извършените му изследвания за паразитози не са установени инфекциозни причинители.

Видно от докладна записка /л.53, гръб/ от инспектор Х., ИСДВР на 9-та група, ищецът е бил настанен в 13-та група на Затвора – С. на 02.03.2021 г., на 10.09.2021 г. е бил настанен в 7-ма група, а на 16.11.2021 г. е бил преместен в 9-та група. Установява се още, че на територията на 9-та група е бил настанен в спално помещение № 18. Посочени са и подробно лицата, с които е пребивавал л. св. П. за целия период.

Представен е договор за възлагане на обществена поръчка за услуги с Д. „Фаворит Мениджмънт“ /л.98/, като са приложени и множество протоколи – инспекционни листа за извършена ДДД обработка и приемо-предавателни протоколи от/ л.55 до л.81/ по делото, както и от /л.122 до л.176/ по делото.

От писмо изх. № 14208/29.12.2025 г. /л.112/, изготвено от ф-р Н. при Медицинския център на Затвора – [населено място], се установява, че между ГДИН и Д. „Фаворит Мениджмънт“ е сключен договор от 20.01.2021 г. за извършване на дезинфекционни и дератизационни обработки. Посочено е, че по договора се извършват периодични обработки във всяка група на затвора, като за 2024г. са осъществени 24 редовни и 3 планирани обработки, а за 2025г. – 15 планови и 1 извънредна. Отбелязано е, че за всяка обработка се съставя протокол, съхраняван във ФЛКР отдел, както и че медицинско лице извършва проверки като санитарен инспектор по подаден сигнал.

От констативен протокол на /л.114, гръб/ с №07/09.01.2025г., се установява, че служители на ГДИН са извършили проверка на санитарно-хигиенното състояние в СБАЛЛС – С., при която е констатирано, че хигиената е незадоволителна и има оплаквания за наличие на хлебарки и дървеници. Представени са и констативни протоколи за проверка на обект за производство, преработка и/или дистрибуция на храни от /л.115, гръб, до л.121/.

С докладна записка /л.149/ на мл. инспектор К. С. се установява, че във връзка със зачестили сигнали за наличие на дървеници и хлебарки в Затвора-гр. С., през 2023г. е извършена дезинсекция на спалните помещения. Обработката е проведена на 29.08.2023г. в 1, 2, 5, 6, 7, 9 и 12 групи, както и на 30.08.2023г. в 3, 8, 11 и 13 групи и СБАЛЛС.

От Докладна записка рег. № 30-00-1589#/23.09.2025 г. /л.179/, изготвена от Р. Д. – началник сектор „Медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода“, се установява, че във връзка със зачестили оплаквания от наличие на инсекти в Затвора – С. за периода от 31.07.2025 г. до 21.08.2025 г. са били извършени цялостни дезинсекционни обработки на спалните помещения. Посочено е, че обработките са обхванали и общите помещения, като са били повторени съобразно биологичния цикъл на развитие на инсектите. Отражено е още, че са постигнати добри резултати със значително намаляване на популацията на инсекти. Тези данни са неотнесими към процесния период от 02.04.2021 г. до 21.05.2025 г.

Със становище № 13-00-246#1/20.02.2026 г. от ГДИН е представено писмо с рег. № 111-30-2444#2/16.02.2026 г. по описа на Затвора – [населено място] /л.188/ относно предоставени почистващи материали на лишения от свобода И. П. от л.189 до л.220 от делото. От същите се

установява, че обхващат периода от 14.10.2022 г. до 20.11.2025 г. Видно е още, че в рамките на този период лицето е получавало през определени интервали сапун /тоалетен или за пране/ и прах за пране.

Показания по делото е дал К. С.. Видно от същите – познава ищеца от престоя си в затвора. Обяснява, че от м. март 2022 г. се намира в 7 килия, а ищецът е в 18 килия, като двете килии са на един и същ етаж. Посочва, че е ходил в килията на ищеца, където е възприел наличие на хлебарки. Казва, че ищецът нееднократно му се е оплаквал, че е нахапан от дървеници и не може да спи, като му е показвал и рани по ръцете. Твърди, че през периода 2022 г. – 2025 г. ищецът е имал постоянни оплаквания от ухапвания от дървеници и му е споделял, че се буди рано сутрин и не може да се наспива. Посочва, че е извършвано пръскане срещу дървеници, но ефектът е бил краткотраен. Лично споделя, че и в неговата килия има хлебарки и дървеници, като счита, че появата им не зависи от поддържаната от лишените от свобода хигиена, тъй като се движат по стените и инсталациите. Посочва още, че ищецът му е казал, че е ходил на лекар, който му е изписал хапчета.

От показанията на свидетеля С. О. се установява, че познава ищеца, като сочи, че са били заедно в затвора в периода от 14.02.2024 г. до 26.06.2025 г. Обяснява, че през по-голямата част от времето са били в една килия, а в останалото време – на един и същ коридор. Посочва, че в помещенията е имало както дървеници, така и хлебарки, като с последните до известна степен са успявали да се справят, но с дървениците – не. Казва, че именно ищецът е бил най-силно засегнат, като по стената около неговото легло е имало следи от кръв, а въпреки почистването вредителите отново са се появявали. Твърди, че при всички е имало такъв проблем, но при ищеца положението е било най-тежко. Споделя, че килията е била поддържана много чиста и е почиствана по няколко пъти дневно, като не им е било разрешавано да внасят препарати отвън. Посочва, че са се снабдявали по неофициален начин с препарати, тъй като иначе положението било нетърпимо. Обяснява, че извършваното пръскане не е давало траен резултат, а през последните четири-пет месеца от престоя му дори е било занемарено и преустановено. Казва още, че ищецът е имал подутини и големи възпалени пъпки по лицето, които не са зараствали, като лично и той му е давал алергозан. Според свидетеля отношението на лекаря в затвора е било лошо, като при оплаквания не е оказвал съдействие. Лично споделя, че ищецът е бил изнервен от постоянната поява на дървеници и от усещането, че непрекъснато нещо пълзи по него.

Показания по делото е дала свидетелката С. -служител на ответника, работеща в ГДИН, сектор „Медицинско обслужване“, като от 2021 г. заема длъжността здравен инспектор в системата на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Обяснява, че до 2023 г. обработките срещу вредители са били възлагани на външна фирма „Фаворит“, която е извършвала обработки по график, както и извънредни такива при необходимост. Уточнява, че поради недостатъчната ефективност на извършваните от дружеството обработки договорните отношения с него са били прекратени, като през 2023 г. е бил създаден пилотен проект съвместно с РЗИ, в рамките на който са били обучени 34 служители на ГДИН за изпълнители на ДДД обработки. Соци, че след това ГДИН е започнала самостоятелно да извършва обработките в териториалните си служби, с цел осъществяване на по-целенасочени индивидуални и извънредни обработки. Излага, че обработките се извършват както по предварително изготвен график, така и извънредно, включително при подаден сигнал от лишен от свобода чрез социален работник или административен служител. Твърди, че исканията за индивидуална обработка по принцип се уважават, освен в случаите, когато самите лишени от свобода отказват извършването ѝ. Посочва още, че през м. юли 2025 г. е била организирана мащабна обработка на целия затвор, при която са били обработени и изпарени дюшеците на лишените от свобода, както и е била създадена

организация за изпиране на дрехите и почистване на спалните помещения с оглед постигане на по-ефективен резултат. Отбелязва, че в протоколите по извършените обработки се съдържат препоръки лишените от свобода да поддържат добра хигиена в спалните помещения, като според нея проблемът с дървениците в значителна степен се влияе и от внасянето отвън на дрехи и спално бельо. Допълва, че са били въведени и допълнителни мерки, изразяващи се в засилен санитарен контрол при новопостъпили лишени от свобода, изпиране на дрехите им, както и поставяне на личния им багаж във фризерни камери. Обяснява, че е закупена и парочистачка за унищожаване на яйцата на дървениците, които не се повлияват от използваните препарати, поради което обработките се повтарят през 14 дни. На въпроси на пълномощника на ищеца свидетелката заявява, че познава Наредба № 2 от 2010 г. и сочи, че съгласно същата здравният контрол в местата за лишаване от свобода се осъществява от определени медицински лица, назначени със заповед на началника. Отбелязва, че за СЦЗ този контрол се осъществява от д-р Т., директор на медицинския център в Затвора – С.. Обяснява, че е издадена и заповед на главния директор за извършване на здравен контрол веднъж месечно в затвора и затворническите общежития, но поради липса на достатъчно медицински персонал осъществяването на този ежемесечен контрол е затруднено. Уточнява, че контролът се извършва на случаен принцип, по преценка на съответното длъжностно лице, като при проверките следва да се съставят констативни протоколи и при необходимост да се дават предписания. Допълва още, че не познава ищеца И. П. и не може да даде конкретни данни относно килията, в която е бил настанен. Заявява, че ГДИН дава методически указания и напомня за изпълнение на задълженията по здравния контрол, като същевременно отчита натовареността на д-р Т.. Поддържа, че на лишените от свобода се предоставят миещи и дезинфекционни препарати ежемесечно, а поддържането на хигиената в самите килии зависи и от тяхното поведение.

СЪДЪТ намира следното от правна страна:

Исковата претенция е допустима като предявена по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС и съгласно разпоредбата фактическият състав на същата обхваща отговорността на държавата за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Следователно тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

В контекста на изложеното, за да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

Следва да се съобрази, че разпоредбите на чл. 3 от ЗИНЗС и на чл. 20, ал. 3 от ППЗИНЗС са законови гаранции за съществуването на нормална битова среда в местата за лишаване от свобода и задържане под стража. Идентично е и съдържанието на разпоредбата на чл. 3 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, която Конвенция е ратифицирана от Б. през 1992 г. и съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република Б. е част от вътрешното право на страната и има предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които ѝ противоречат. Според нормата от Конвенцията никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отношение или наказание.

Съдът, въз основа на изложените по-горе факти, приема, че по отношение на ищеца е установено нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, изразяващо се в поставянето му в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието поради наличие на хлебарки и дървеници в спалните помещения, в които е пребивавал през процесния период. Представените по делото протоколи за ДДД обработки не оборват този извод, а напротив – потвърждават, че е съществувал реален и продължаващ проблем, налагащ системно и многократно третиране. В тази насока са и данните от писмо изх. № 14208/29.12.2025г., от което се установява извършването на многобройни планови и извънредни обработки. Ако липсваше проблем с инсектите, подобни периодични и извънредни обработки не биха били необходими.

Следва да се подчертае, че с нормата на чл.284, ал.5 от ЗИНЗС е въведена оборима презумпция за настъпили вреди и тя не подлежи на главно доказване от ищеца, а на оборване от ответника по пътя на обратното доказване, което следва да бъде пълно. Тази оборима презумпция се проектира и върху третия елемент на фактическия състав на деликтната отговорност-причинна връзка между нарушението на чл.3 от ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат /така и в решение №9809 от 25.06.2024г. по адм.дело №9045/23, XV състав АССГ/. Следователно ответникът не е оборил презумпцията, че има вреди следствие на нарушение на чл.3, ал.2 от ЗИНЗС, както и причинната връзка за бездействията от негова страна -неизчерпателно предвидени в чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, които представляват нарушение на забраната за жестоко, нечовешко или унижително отношение, респ. уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тези бездействия представляват третиране, способно да породи у ищеца емоционално и морално страдание, стрес и силно безпокойство за здравето му. Това се установява безспорно от показанията на свидетелите К. С. и С. О., които съдят напълно кредитира. Те са обстоятелствени и съответстващи на останалите доказателства по делото.

Касателно наличието на дървеници следва да се има предвид и доклада на О. на РБ приложен към исковата молба на л.9 и сл. по делото. Видно от същия на л.19 от него-, „проблемът за наличието на хлебарки и дървеници в местата за лишаване от свобода е системен. Независимо от периодичното месечно пръскане, то не е ефективно. Навсякъде лишените от свобода твърдят, че пръскането води само до раздвижване на хлебарките. Изключение има само в новоремонтираните места“. В тази насока се препоръчва на МП да разшири списъка с разрешени вещи, като се включат там и препарати за борба с дървениците и хлебарките.

Този извод се подкрепя и от събраните по делото гласни доказателства. Показанията на свидетелите К. С. и С. О. съдът кредитира като логични, последователни, взаимнодопълващи се и съответстващи на останалия доказателствен материал. От тях се установява, че в помещенията, в които е пребивавал ищецът, е имало както дървеници, така и хлебарки, като извършваното пръскане е имало само временен ефект. Установява се още, че ищецът е бил хапан от дървеници, показвал е рани, подутини и възпалени пъпки, не е можел да спи спокойно, будел се е рано сутрин, бил е изнервен и раздразнителен, а проблемът е бил постоянен и продължителен. Свидетелят О. сочи и че именно ищецът е бил сред най-силно засегнатите, като по стената около леглото му е имало следи от кръв, а въпреки многократното почистване вредителите отново са се появявали. И двамата свидетели са категорични, че наличието на инсекти не е зависело единствено от хигиената, поддържана от лишените от свобода, тъй като същите се придвижват по стените, инсталациите и между помещенията.

Показанията на свидетелката С., макар и дадени от служител на ответника, също не разколебават този извод. От тях се установява, че до 2023 г. обработките са били възлагани на външна фирма, но поради недостатъчната им ефективност договорът е бил прекратен и е бил създаден пилотен проект съвместно с РЗИ, при който са били обучени служители на ГДИН за извършване на ДДД обработки. Установява се още, че са се извършвали както планови, така и извънредни обработки при подаден сигнал, както и че впоследствие са били предприети допълнителни мерки, включително засилен санитарен контрол, използване на фризерни камери и парочистачка. Всичко това сочи, че администрацията е била наясно с наличието на сериозен и продължаващ проблем с инсектите и е търсила начини за ограничаването му, което само по себе си потвърждава съществуването му въпреки волята и усилията на самите лишени от свобода да му противодействат.

Съдът не споделя възражението на ответника, че липсва нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и че описаните от ищеца страдания били естествени за условията при лишаване от свобода. Наличието на дървеници и хлебарки в спалното помещение, особено когато същото е трайно, системно и съпроводено с ухапвания, нарушен сън, сърбежи, обриви и продължителен физически и психически дискомфорт, не може да се приеме за нормално и неизбежно неудобство, присъщо на изпълнението на наказанието. Това състояние обективно е годно да породи у лишения от свобода чувство на незащитеност, страх, малоценност и унижение, поради което попада в обхвата на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС.

Неоснователно е и възражението, че проблемът е следствие от неподдържана от ищеца хигиена. По делото действително са представени данни за предоставяни почистващи материали (тоалетен сапун и прах за пране), но това не води до извод, че наличието на инсекти се дължи на поведение на самия ищец. Напротив – от показанията на свидетелите С. и О. се установява, че помещенията са били почиствани, включително по няколко пъти дневно, но въпреки това вредителите са продължавали да се появяват. Не се касае за плъхове или само хлебарки, а за дървеници – вид, който пребивава в матраци, дрехи, мебели и който нощем е активен като се храни с кръв. Общозвестен е фактът, че третирането на дървениците не зависи от каквато и да е хигиена. Повърхностната

обработка не е достатъчна или следва да има цялостна, постоянна обработка в дълбочина или цялостно премахване на обзавеждане, одеялата и матраци. Подобни действия от страна на ответника, така както са описани за цялостна и перманентна обработка - няма предприети. Свидетелка С. сочи, че обработките са били регулярни и извънредни, както и че впоследствие са били въведени допълнителни мерки, поради недостатъчната ефективност на досегашните. Следователно, дори и хигиената в помещенията да има определено значение, тя не е фактор, който самостоятелно да обясни или изключи наличието на дървеници и хлебарки в конкретния случай.

Съдът съобразява и обстоятелството, че в представената медицинска справка липсват данни ищецът да е съобщавал за ухапвания от насекоми или алергични реакции. Това обаче не е достатъчно да опровергае иска. Липсата на отразени медицински оплаквания не изключва фактическото наличие на инсекти, нито изключва претърпени неимуществени вреди, още повече при положение, че по делото са ангажирани преки свидетелски показания за ухапвания, рани, подутини, нарушен сън и изнервеност. Липсата на конкретни медицински данни следва да бъде съобразена при определяне размера на обезщетението, но не и като основание за отхвърляне на претенцията изцяло.

По изложените съображения съдът приема, че исковата претенция е доказана по основание за процесния период от 02.04.2021 г. до 21.05.2025 г., или общо за 1511 календарни дни.

Касателно размера на обезщетението съдът съобразява практиката на ЕСПЧ по дела, касаещи лоши условия в местата за лишаване от свобода, според която обезщетение, присъдено от националния съд, което се равнява на около 4 евро на ден или на 30 % от присъжданото от ЕСПЧ при сходни обстоятелства, е адекватно и не поставя под съмнение ефективността на вътрешноправното средство за защита. Наред с това следва да се има предвид, че стандартите на ЕСПЧ предполагат преценка на кумулативното въздействие на всички неблагоприятни условия на задържането, докато в настоящия случай претенцията е основана конкретно на наличието на хлебарки и дървеници, като най-съществено отражение върху ищеца са имали ухапванията от дървеници и свързаният с това физически и психически дискомфорт.

Ето защо съдът намира, че справедливият размер на обезщетението следва да бъде определен под посочения ориентир от 4 евро на ден, а именно в размер на 2 евро на ден, който в конкретния случай съответства на характера и интензитета на доказаните вреди. При определяне на този размер съдът съобразява продължителността на периода, постоянния характер на проблема, установеното по делото наличие на ухапвания, нарушен сън, изнервеност и раздразнителност, както и обстоятелството, че по делото липсват конкретни медицински документи за по-тежки последици или за проведено специализирано лечение. Съобразява се и това, че ответникът все пак е предприемал мерки за обработки, макар и същите да не са били достатъчно ефективни.

При така възприетия подход обезщетението възлиза на: за периода от 02.04.2021 г. до 31.12.2021 г. /274 дни/ – 548 евро; за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. /365 дни/ – 730 евро; за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. /365 дни/ – 730 евро; за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. /366 дни/ – 732 евро; за периода от 01.01.2025 г. до 21.05.2025 г. /141 дни/ – 282 евро, или общо за 1511 дни – 3022 евро.

Следователно исковата молба е частично основателна и съобразно мотивите следва да се присъди на ищеца обезщетение в размер на 3022 евро, като за разликата над този размер до пълния предявен размер, левовата равностойност на 15 000 лв., а именно до 7669,38 евро, искът следва да се отхвърли за разликата от 4647,38 евро като неоснователен.

С оглед изхода на спора ответникът следва да бъде осъден да възстанови на ищеца сумата от 5,11 евро – внесена държавна такса, а на основание чл. 38, ал. 2, във вр. ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата във вр. чл. 8, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, ответникът следва да заплати и адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищеца в размер на 455,59 евро, съобразно уважената част на исковата претенция при материален интерес- 3022 евро.

В хипотезата на частично уважаване на исковата претенция разпоредбата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС не предвижда възможност за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на ответника, поради което такова не следва да се присъжда. В този смисъл решение № 475 от 13.01.2020 г. на ВАС по адм. дело №3502/2019г. IIIo.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

ПО искова молба на И. Г. П. ЕГН [ЕГН] от от [населено място],[жк], [улица], № 11, [жилищен адрес]

ОСЪЖДА Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ при МП да заплати на ищеца общо **3022 евро**, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в нарушение на чл.3 от ЗИНЗС, за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. /365 дни/ – **730 евро**; за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. /365 дни/ – **730 евро**; за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. /366 дни/ – **732 евро**; за периода от 01.01.2025 г. до 21.05.2025 г. /141 дни/ – **282 евро**, или общо за 1511 дни – 3022 евро, за престоя му в затвора в [населено място] и които вреди са следствие от противоправното бездействие на ответника, изразяващо се в лошите условия в затворническата килия и по-специално наличието на хлебарки и дървеници, ведно с лихвата от 22.05.2025г. /датата на подаване на исковата молба/ до окончателното изплащане на задължението, както и направените разноски в размер на 5,11 евро за държавна такса.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна исковата претенция за периода от 02.04.2021 г. до 31.12.2021 г. /274 дни/ за разликата над уважения размер от 548 евро до пълния претендиран размер от 1389,69 евро, т.е. за сумата от 841,69 евро;

-за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. /365 дни/ за разликата над уважения размер от 730 евро до пълния претендиран размер от 1854,97 евро, т.е. за сумата от 1124,97 евро;

-за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. /365 дни/ за разликата над уважения размер от 730 евро до пълния претендиран размер от 1854,97 евро, т.е. за сумата от 1124,97 евро;

-за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. /366 дни/ за разликата над уважения размер от 732 евро до пълния претендиран размер от 1854,97 евро, т.е. за сумата от 1122,97 евро;

-за периода от 01.01.2025 г. до 21.05.2025 г. /141 дни/ за разликата над уважения размер от 282 евро до пълния претендиран размер от 714,79 евро, т.е. за сумата от 432,79 евро, или общо в размер на 4647,38 евро представляваща разликата между претендирания размер от 7669,38 евро и уважената претенция за 3022 евро.

ОСЪЖДА Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ при МП да заплати

на адвокат Д. М., на основание чл.286 ,ал.2, предл. второ от ЗИНЗС във вр. с чл. 38,ал.2 във вр. с ал.1,т.2 от Закона за адвокатурата сумата от 455,59 евро-адвокатско възнаграждение за процесуално представителство.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок с касационна жалба пред тричленен състав на АССГ чрез настоящия състав, от съобщаването му. Преписи на страните.

СЪДИЯ:

Съдия: